

Pamokos procedūros

Pirmasis žingsnis: įžanga

Pristatykite pamoką ir **Pamokos planą** bei tikslus mokiniams. Išdalinkite ir aptarkite dalomąją medžiagą 1 – **Diskusijos vadovą**. Aptarkite **Diskusijos taisykles** ir pakabinkite jas prieš klasę. Akcentuokite, jog klasė diskutuos ir po to aptars savo patyrimą.

Antrasis žingsnis: medžiagos skaitymas

Išdalinkite **Medžiagą skaitymui** kiekvienam mokiniui. Tegul kiekvienas skaito atidžiai straipsnį ir pasižymi jam svarbius ir/arba įdomius faktus bei įvykius (geriausiai tai skirti namų darbui).

Trečiasis žingsnis: pasiskirstymas grupėmis ir skaitomoji diskusija

Padalinkite klasę į grupes po 4-5 mokinius. Grupelės nariai, norėdami turėti bendrą straipsnio supratimą, turi pasidalinti tarpusavyje pasižymėtais svarbiais faktais ir įdomiomis idėjomis. Jas gali užsirašyti dalimojoje medžiagoje 2 – **Diskusijų veikla**.

Ketvirtasis žingsnis: diskutuojamo klausimo pateikimas

Kiekviena medžiaga turi **diskutuojamąjį klausimą**. Garsiai jį perskaitykite ir/arba pakabinkite prieš klasę. Paprašykite mokinių klausimą užsirašyti dalijamojoje medžiagoje – 2. Priminkite mokiniams **Diskutavimo taisykles** iš dalijamosios medžiagos - 1.

Penktas žingsnis: argumentų ieškojimas

Padalinkite kiekvieną grupelę į dvi komandas A ir B. Paašškinkite, jog kiekviena komanda yra atsakinga už stipriausių argumentų suradimą savo pozicijai pagrįsti. Abi komandos turi iš naujo perskaityti **Medžiagą**. Komanda A tegul suranda argumentus, **palaikančius** diskutuojamą klausimą. Komanda B suras labiausiai **prieštaraujančius** argumentus. Norėdami užtikrinti aktyvų dalyvavimą, paprašykite kiekvieno pateikti bent po vieną argumentą.

Pastaba: komandos A ir B ieškodamos argumentų nekomunikuoja tarpusavyje. Jeigu mokiniams reikia pagalbos arba daugiau laiko, naudokite dalijamąją medžiagą su **Diskutavimo klausimais su argumenatais**. Paprašykite mokinių identifikuoti stipriausius argumentus ir iš skaitytos medžiagos papildyti juos.

Šeštasis žingsnis: Svarbiausio argumento pateikimas

Pasakykite mokiniam, kad kiekviena komanda pristatys stipriausius argumentus, **palaikančius** arba **prieštaraujančius** diskutuojamam klausimui. Rengiantis kitam, atvirkštinės pozicijos žingsniui, tegul kiekviena komanda atidžiai išklauso svarbiausius argumentus.

- Komanda A paaiškina **palaikantį** argumentą. Jeigu komanda B ko nors nesupranta, jie turėtų klausti, bet **ne ginčytis**.
- Komanda B paaiškina **prieštaraujantį** argumentą. Jeigu komanda A ko nors nesupranta, jie turėtų klausti, bet neiginčyti.

Pastaba: Komandos gali sutikti arba nesutikti su argumentais, bet kiek įmanoma turi stengtis įtikinti kitus savo argumentais.

Septintasis žingsnis: Atvirkštinė pozicija.

Paaškindite, kad kiekviena pusė turi parodyti, jog suprato palaikančius ir prieštaraujančius argumentus.

- Komanda B turi paaiškinti komandai A, jog komandos A argumentai buvo **stipriausi**, palaikantys diskutuojamą klausimą.
- Komanda A turi paaiškinti komandai B, jog komandos B argumentai buvo **stipriausi**, prieštaraujantys diskutuojamam klausimui.

Aštuntasis žingsnis: Diskutuojamas klausimas

Paaškindite mokiniam, jog jie turi pamiršti savo vaidmenis ir diskutuoti grupėje. Priminkite kalusimą. Diskutuojant mokiniai gali (1) naudoti tai, ką naujo sužinojo apie problemą ir (2) pasiūlyti savo asmeninę patirtį, formuluojant nuomonę dėl problemos.

Po diskusijos mokiniai savo grupėje turi rasti bendrą nuomonę. Tada paprašykite mokinių pareikti savo asmeninę nuomonę grupėje ir ją užrašyti. (naudokitės dalijamąja medžiaga 2 – **Mano asmeninė nuomonė**.)

Pastaba: asmeniškai ne visi mokiniai turi sutikti su šia nuomone

Devintasis žingsnis: Diskusijos aptarimas.

Tliau dirbkite su visa klase. Išdalinkite dalijamąją medžiagą 3 – **Mokinių refleksija**.

Paprašykite mokinių aptarti šiuos klausimus:

- Kokie buvo stipriausi abiejų pusių argumentai?
- Dėl ko sutarėte?
- Kokių klausimų dar turite? Iš kur galėtumėte gauti daugiau informacijos?
- Dėl kokių priežasčių ši diskusija yra svarbi demokratijai?
- Ką Jūs ar Jūsų klasė galėtų nuveikti, sprendama šią problemą. Pavyzdžiui, informuoti kitus apie tai, ko išmoko; rašyti laiškus išrinktiems pareigūnams, NVO arba verslininkams; atlikti papildomus tyrimus.

Paprašykite mokinių parengti asmenines refleksijas apie diskutuojamą klausimą rašytiniu, vizualiniu arba audio būdu.

Dešimtas žingsnis: Mokinių balsavimas/ mokinių refleksija

Paklauskite mokinių “Ar jie sutiko, nesutiko arba neapsisprendė diskutuojamuoju klausimu? ir surašykite atsakymus www.deliberating.org partnerystės dalyje. Paprašykite mokinių užpildyti **dalijamąją medžiagą 3**.

Dalijamoji medžiaga 1 - **Diskusijos vadovas**

Kas yra diskusija?

Diskusija – tai tikslingas pasikeitimas idėjomis bei argumentų analizavimas prieš priimant sprendimą.

Kodėl diskusija svarbi?

Piliečiai turi norėti ir gebėti pasikeisti nuomonėmis tarp savęs, su bendruomenės lyderiais bei su savo atstovais, esančiais valdžioje. Demokratijoje piliečiai ir pareigūnai turi turėti gebėjimų ir galimybių dalyvauti kontraversinių problemų svarstymuose, kad galėtų padaryti sprendimus. Diskusijai būtinas atvirumas, nes tik tai įgalins piliečius, atsiradus naujai informacijai arba pasikeitus aplinkybėms, persvarstyti priimtą sprendimą.

Taisyklės diskusijai

1. Perskaityk atidžiai medžiagą.
2. Susikoncentruok ties diskutuojamu klausimu.
3. Atidžiai klausyk, ką kalba kiti.
4. Pasitikrink, ar viską supratai.
5. Analizuok, ką sako kiti.
6. Pats kalbėk ir kitus paskatink kalbėti.
7. Pasiremšk tekstu, pagrįsdamas savo idėjas.
8. Logiškai naudokis savo žiniomis ir gyvenimiškuoju patyrimu.
9. Išreikšdamas savo idėjas ir nuomonę, remkis protu ir širdimi.
10. Iškilus prieštaravimams ir toliau pagarbiai dalyvauk.
11. Koncentruokis ties idėjomis, bet ne asmenimis.

Dalijamoji medžiaga 2 - Veikla diskusijoje

Peržiūrėk, perskaitytą medžiagą

Nustatyk svarbiausius faktus ir/arba įdomiausias idėjas ir jas užrašyk

1.....

2.....

3.....

Diskusinis klausimas

Argumentų pateikimas

Priežastys, palaikančios diskutuojamą klausimą (komanda A)	Priežastys, nepalaikančios diskutuojamo klausimo (komanda B)

Mano asmeninė nuomonė

Atskirame lape surašyk savo nuomonę ginančius argumentus. Gali pasiūlyti kitokį veiksmą, negu siūlo politikai arba pateikti savo idėjas, išryškinančias problemą.

Dalijamoji medžiaga 3 - Mokinių refleksijos lapas

Diskusija didelėje grupėje: ko mes išmokome?

Kokie buvo stipriausi abiejų pusių argumentai?

Grupė A.....Grupė B.....

Kur jūsų nuomonės sutapo?

Kokių dar klausimų turite? Kur galėtumėte gauti daugiau informacijos?

Dėl kokių priežasčių diskusija šia tema yra svarbi demokratijai?

Ka tu arba visa klasė galėtumėte nuveikti, sprendžiant šią problemą?

Asmeninė refleksija

Kuris iš skaičių geriausiai nusakytų Tavo problemos supratimo lygį (apibrauk skaičių)

1 (labai supratau).....2.....3.....4.....5 (nelabai supratau)

Ką naujo sužinojai?.....

Kas tau gerai sekėsi diskutuojant? Kaip galėtum patobulinti savo diskutavimo gebėjimus?

Ką ypač naudingo tau pasakė arba padarė kiti mokiniai tavo grupėje? Kaip galėtumėte patobulinti grupinio diskutavimo gebėjimus?